

přes takovou tělesnou vadu mohou právně podstatné okolnosti a jejich význam spolehlivě býti chápány, čehož prý u dovolatelky nebylo. Nehledíc k tomu, že ustanovení řečeného zákona neplatí pro směnečná prohlášení, nelze vývodům dovolatelčiným přisvědčiti. § 101 sm. zák. žádá formu notářského spisu jen pro směnečná prohlášení slepců a nelze tohoto výmínečného ustanovení používat i pro slabozraké vůbec. Znalec označil dovolatelku za slepou v obvyklém slova smyslu, t. j. takovou, jež jest zbavena užívání zrakového smyslu, ba ani za slepou pro praktický život, t. j. za tak slabozrakou, že by se nemohla volně pohybovat a se světlem, jež jí zbylo, v obyčejném životě vyjítí. Proto nelze pokládati dovolatelku za slepou ve smyslu zákona, vykládá-li se smysl jeho slov tak, jak mu všeobecně sluší rozuměti (§ 6 obč. zák.). Nelze ani říci, že žalovaná je tak slabozraká a proto tak tělesně nedostatečná, že nechápala, co podpisuje, jak to chce vyličiti v dovolání.

Čís. 9854.

Jazyková otázka.

Cizozemcům nepřísluší výsady jazykových menšin. Lhostejno, že cizozemci bylo dohlédacími správními úřady v jiných právních věcech přiznáno menšinové jazykové právo.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, Co I 8/30.)

Nejvyšší soud odmítl odvolání žalující firmy v syndikátním sporu.

Důvody:

Jak nesporno, jest žalující firma říšskoněmeckou firmou. Přes to podala odvolací spis svým právním zástupcem v jazyku německém. Jde o otázku, zda jí přísluší menšinové právo jazykové po rozumu § 2 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. a čl. 14 až 17, po případě čl. 36 vládního nařízení ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. Na tuto otázku jest odpověděti záporně. Pokud jde o zásadní otázku, zda přísluší menšinová práva jazyková cizozemcům ve stejné míře jako tuzemcům, nemají ani jazykový zákon ani jazykové nařízení výslovného předpisu. Nejvyšší soud dospěl výkladem jazykového zákona, jeho genese i cíle k přesvědčení, že cizozemcům nepřísluší výsady jazykových menšin a vyslovil v plenárním (správně plenisimárním) usnesení ze dne 20. května 1920, čís. pres. 465/20 zásadu, že jazykem, v němž nejvyšší soud úřaduje, jest zásadně jazyk československý jakožto jazyk státní a že se jen výjimečně připouští vedle státního jazyka také jazyk jiný, jestliže a) pro věc, o niž jde, vzešel (jest zmístněn) důvod místní příslušnosti prvé stolice v soudním okrese Československé republiky, v němž podle posledního soupisu lidu obývá alespoň dvacet procent československých státních občanů téhož jiného jazyka; b) sú-

částečně strana jest československým státním občanem; c) jest národnosti onoho jiného jazyka; d) tohoto jazyka ve věci skutečně používá. Tímto plenárním usnesením řídí se nejvyšší soud bez jakékoliv úchytky až dosud a řídí se jím i v souzeném případě. Nevadí, že žalující cizozemské firmě bylo dohlédacímí správními úřady v jiných právních věcech již přiznáno menšinové právo jazykové, neboť v souzeném případě se tak nestalo a rozhodnutí v jiných věcech účinkují právě jen pro tu kterou věc. Bylo tedy nutno odmítnouti podání již z tohoto důvodu podle čl. 4 (3) jaz. nař., ježto se nehodí, by o něm bylo po zákonu zahájeno jednání.

Čís. 9855.

Zbavení svéprávnosti (cís. nařízení ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák.).

Starosta obce pobytu není oprávněn k návrhu na zbavení svéprávnosti pro duševní chorobu nebo pro slabomyslnost. K jeho podání lze přihlížeti jen jako k oznámení soudu o určitých okolnostech za tím účelem, by soud mohl po případě zahájit šetření z úřadu. Starosta není oprávněn k rekursu proti usnesení odporového soudu, jímž bylo rozhodnuto o návrhu na zbavení svéprávnosti pro duševní chorobu nebo pro slabomyslnost.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, R II 110/30.)

Soud první stolice zbavil Jana M-a částečně svéprávnosti pro duševní chorobu. Rekursní soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že se Jan M. nezbavuje svéprávnosti pro duševní chorobu.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs starosty obce Š., a uložil soudu první stolice, by jednal a rozhodl o návrhu starosty obce pobytu, by manželé Jan a Anežka M-ovi byli částečně zbaveni svéprávnosti pro marnotratnost a pijáctví.

Důvody:

Dosavadní řízení omezeno bylo jen na to, zda jest zbaviti Jana M-a částečně svéprávnosti pro duševní chorobu. K zahájení řízení dalo podnět podání podepsané starostou obce Š. Vojtěchem P-em ze dne 29. září 1929, v němž obecní rada obce Š. se souhlasem obecního zastupitelstva »žádá«, by manželé Jan a Anežka M-ovi v této obci bydlící byli omezeni ve svéprávnosti, kromě jiného i proto, že Jan M. není duševně úplně zdrav. Má-li kdo býti zbaven svéprávnosti pro duševní chorobu nebo pro slabomyslnost, lze podle § 25 řádu o zbav. svépráv. příslušné jednání zahájit buď k návrhu neb i z úřadu; při ostatních důvodech, z nichž může býti někdo zbaven svéprávnosti, lze řízení zahájit jen k návrhu. V § 26 vypočítávají se osoby a orgány, které jsou oprávněny